

LOPPURAPORTTI

Rosa Kettumäki
Columbia Journalism School
Master of Science in Data Journalism

ALUKSI

Aiemmat stipendiaatit yrittivät parhaansa mukaan varoittaa minua siitä, että edessä oleva vuosi olisi intensiivinen. Olin siis varautunut siihen, että opiskelu tulee olemaan täysipäiväistä työtä. Silti datajournalismin maisteriohjelman kokonaistyömäärä yllätti minut. Käytin opintojen äärellä uskomattoman määrän aikaa. Samalla pääsin haastamaan omia ajatuksiani journalismista syvemmin kuin koskaan aiemmin. Ja tekniset taitoni kehittyivät tavalla, jonka en olisi kuvitellut olevan mahdollista yhden vuoden aikana.

Vuosi Columbia Journalism Schoolissa (CJS) pakotti minut palaamaan journalismin peruskysymysten äärelle: mitä on laadukas journalismi, ja mikä on sen merkitys yhteiskunnassa? Dataohjautuvan ajattelutavan omaksumisen kautta eteeni avautui täysin uudenlaisia journalismiin, teknologiaan ja etiikkaan liittyviä kysymyksiä. Vuosi ei siis ainoastaan kehittänyt teknisiä taitojani, vaan käynnisti ajatusprosessin, joka syvensi käsitystäni sekä journalismista että omasta ammatti-identiteetistäni. Ja täytyy myötää, näin muutama kuukausi valmistumisen jälkeen, tämän kaiken asettuminen osaksi omaa ajatteluani ja toimittajidentiteettiäni on edelleen kesken.

Ennen lähtöä New Yorkiin olin työskennellyt kaksi vuotta Ylen mediakriittisen Viimeinen sana -ohjelman juontajana. Viimeiset kesäkuukaudet ennen lähtöä juonsin Ylen aamua. Siirtymä kansallisen yleisradioyhtiön näkyvistä rooleista maahanmuuttajaopiskelijaksi huippuyliopistoon oli suuri. Jo ensimmäisillä luennoilla saimme tehtäväksi mennä Harlemiin tekemään katugallupia kaupunkilaisten henkilökohtaisesta taloudellisesta tilanteesta. Tunsin sulavani häpeään. Kymmenen vuoden työkokemuksesta on yllättävän vähän apua, kun pari viikkoa sitten maahan muuttaneena, aksentilla puhuvana opiskelijana, yrittää saada ihmisiä kertomaan palkkatasostaan ja puhelinnumerostaan koulutehtävää varten.

Olipa kyse uuden teknologian haltuunotosta tai toimimisesta täysin vieraassa ympäristössä, jokainen hyppy syvään päähän (ja häpeän hetki) osoittautui lopulta kaikkien vaikeiden tunteiden arvoiseksi. Juuri niissä hetkissä uudet taidot alkoivat rakentua ja ammatillinen kasvu siirtyi uudelle tasolle. Tämän loppuraportin kautta koetan antaa mahdollisimman kattavan kuvan opintojen sisällöstä ja tiivistää maisteriohjelman keskeisintä antia.

VALMISTAUTUMINEN

Mahdollisille seuraaville stipendiaateille haluan sanoa, että vaikka yliopiston hakuprosessi on työläs, sitä ei tarvitse ylisuorittaa. Jälkikäteen ymmärrän, että tein hakemuksen ehkä turhankin suurella pieteetillä. Kun hakijalla on opintoihin kelpoisuuden antava alempi korkeakoulututkinto, merkittävää työkokemusta suomalaisissa isoissa medioissa ja esseet on kirjoitettu huolellisesti, Columbia Journalism Schooliin kyllä pääsee sisään. Suurin osa opiskelijoista on nuorempia, ja heillä on vähemmän työkokemusta kuin mitä säätiö stipendiaateilta vaatii. CJS ei myöskään yritä etsiä parhaita akateemisia suorittajia, vaan ihmisiä joilla on valmiudet ja motivaatio tehdä hyvää journalismia. Jos esseet ovat ensimmäinen kosketus amerikkalaiseen akateemiseen maailmaan, ei tätä kannata stressata liikaa. Tärkeintä on hyvä sisältö ja oma ääni, ei suveeri taito kirjoittaa amerikkalaistyylistä akateemista tekstiä.

Kaikki vaadittava on kuitenkin hoidettava tarkasti: juttunäytteiden kääntäminen, esseiden kirjoittaminen, suositusten hankkiminen ja IELTS-kielikokeen suorittaminen. IELTS testaa kielitaitoa erityisellä tavalla, ja CJS vaatii arvosana 8 (asteikko 0–9). Vaikka englantia olisi erinomaista, kannattaa kokeeseen valmistautua. Tehtävät tehdään tiukan aikapaineen alla, ja vaaditun arvosanan saaminen edellyttää varsinaisen kielitaidon lisäksi oikeaa vastaustekniikkaa. Ei ole selvää, että edes natiivipuhuja saisi kokeesta vastaustekniikkaa harjoittelematta parhaan arvosanan. Koska koe on myös jokseenkin hintava, suosittelen lämpimästi tekemään harjoituskokeita vastaustekniikan opettelemiseksi.

Opiskelupaikan varmistuttua alkaa ensikosketus yhdysvaltalaiseen byrokratiaan. Perinteisesti opiskelupaikka Columbiassa on ollut suomalaisille käytännössä tae opiskelijaviisumin saamisesta, mutta prosessi voi olla yllättävän hidas. Se kannattaa aloittaa heti, kun opiskelupaikka on vahvistettu. Lisäksi Columbian yliopisto vaatii kattavat rokotukset, ja rokotustodistusten on oltava virallisia ja lääkärin allekirjoittamia. Epämääräinen kuva lapsuuden neuvolakortista ei riitä, eikä yliopisto jousta vaatimuksista. Jouduin itse hankkimaan myös rokotuksia, jotka eivät kuulu suomalaiseen rokotusohjelmaan.

Säätiön stipendi on kokonaisuutena hyvä. Vuoden alussa tuli kuitenkin vastaan merkittäviä kulueriä, joihin en ollut osannut täysin varautua: viisumiin, rokotuksiin ja vakuutuksiin liittyvät maksut sekä erityisesti yliopiston pakollinen sairausvakuutus, joka maksoi noin 4000 euroa. Lisäksi on hyvä huomioida, että vaikka säätiö kattaa lukukausimaksut, yliopisto perii pitkin vuotta erilaisia maksuja, jotka eivät sisälly varsinaiseen lukukausimaksuun. Ne jäävät siis stipendiaatin maksettavaksi stipendin elämiseen tarkoitetusta osuudesta. Yksittäiset summat ovat muutamia satoja euroja, mutta kokonaisuutena niistä kertyy vuoden aikana merkittävä kuluerä.

Vuoden aikana suurin kuluerä ja elämän rytmin määrittäjä on asumisratkaisu. Itse asuin Columbian opiskelija-asunnossa kahden kämppiksen kanssa. Arki business-maisteriopiskelijan ja antropologian tohtoriopiskelijan kanssa avasi näkymän yliopistoon laajemmin. Lisäksi sain heistä kaksi läheistä ystävää journalistiopiskelijoiden kuplan ulkopuolelta. On kuitenkin hyvä tiedostaa, että Columbian opiskelija-asunnot eivät ole alueen markkinahintaa halvempia. Itse asiassa jaetun kolmion vuokraaminen vapailta markkinoilta olisi voinut tulla jopa hieman

edullisemmaksi. Käytännössä tämä vaihtoehto on kuitenkin ulkomailta käsin todella hankalaa järjestää, jollei ole jo ennen lähtöä valmiita verkostoja New Yorkissa. Kaupungin asuntomarkkina on kilpailtu ja osin hyvin villi. Columbian opiskelija-asuntojärjestelmä on rakennettu juuri helpottamaan kansainvälisten opiskelijoiden muuttoa. Oma noin 10 neliön huoneeni jaetussa asunnossa maksoi noin 1400 euroa kuukaudessa. Yksiöt samalla alueella liikkuiivat noin 3000 euron kuukausitasolla, joten kämppisasuminen oli minulle ainoa realistinen vaihtoehto. Kauempaa olisi voinut saada hieman edullisemman asunnon, mutta arjessa, jossa opiskelupäivät venyivät usein todella pitkiksi (jopa yli 10-tuntisiksi), olin kiitollinen että asuin kävelymatkan päässä kampuksesta. Kun seurasin kurssikavereita, jotka matkustivat yliopistolle päivittäin pitkien metromatkojen päästä, näin läheltä, miten se teki heidän arjestaan entistä raskaampaa.

New York on kallis, ja se näkyy kaikessa. Stipendi kattaa perustarpeet, mutta ylimääräisiin kuluihin tarvitaan omia säästöjä. Sekä opiskelijaviisumi että apurahan ehdot kieltävät työntöön stipendiaattivuoden aikana, joten lisätuloja ei voi hankkia. Dataohjelma edellyttää myös riittävän tehokasta tietokonetta. Omassa tapauksessani uuden koneen hankinta oli välttämätön. Ja esimerkiksi tämä kulu ei millään olisi mahtunut stipendillä katettavaksi.

Muutin New Yorkiin vain muutamaa päivää ennen opintojen alkua. Kaikki alkoi muutaman päivän orientaatiolla, jonka jälkeen intensiivinen työtahti alkoi välittömästi. Opinnot jatkuivat ilman kunnollista taukoa joulukuun loppupuolelle asti. Ja joululoman alkaessa olinkin väsyneempi kuin koskaan työurani aikana. Ja tässä haluan nyt alleviivata sitä, että olen tehnyt mm. uutistystä kolmivuorotyönä ja aamutelevision todella kuluttavaa työrytmiä. Ja kyllä, Columbian dataopinnot olivat tahdiltaan vielä intensiivisempiä. Syys- ja kevätlukukauden väliin jäänyttä muutaman viikon taukoa lukuunottamatta tiukka tahti jatkui lähes päivälleen tasan 12 kuukautta. Maisterityön palautus oli elokuun puolivälissä, torstaina, ja valmistujaisseremonia saman viikon lauantaina. Kaksi viikkoa myöhemmin palasin töihin Helsinkiin.

Jälkikäteen ajatellen olisin varannut enemmän aikaa siirtymiin. Se olisi kuitenkin tarkoittanut myös budjetin uudelleen arvioimista, sillä jokainen ylimääräinen viikko New Yorkissa ja poissa töistä on taloudellisesti merkittävä. Mutta jos taloudellinen tilanne sen suinkin sallii, suosittelen seuraaville stipendiaateille enemmän joustoa siirtymien väliin. Näin tiukoilla siirtymillä syntyy hyvin pitkäaikainen intensiivinen työrupeama ja toiseen maahan muuttamiseen liittyvä iso elämänmuutos. Jos aikaa palautumiselle ei ole, uupumisen riski on todellinen. Omalta osaltani voin todeta vain sen, että itse väistin todellisen loppuun palamisen niin sanotusti "nipin napin". Pitkin vuotta kokonaiskuormitus oli kova, mutta energiaa antoivat todella vahva motivaatio uuden oppimiseen, New Yorkissa syntyneet uudet ystävyssuhteet ja ymmärrys siitä, miten ainutkertainen mahdollisuus asua yhdessä lempikaupungeistani oli. Jos mikä tahansa näistä elementeistä olisi puuttunut, kokonaistilanne jaksamisen suhteen olisi varmasti ollut erilainen.

OPINNOT

Datajournalismin maisteriohjelma suoritetaan 12 kuukaudessa, ja tahti on kova. Ohjelma on rakennettu tiiviiksi kokonaisuudeksi, jossa kurssit jakautuvat kolmeen pääalueeseen: teknisiin dataopintoihin, journalistisia taitoja syventäviin kursseihin sekä journalismin teoreettisiin perusopintoihin (etiikka, laki, liiketoiminta, historia). Valinnanvapautta koko lukuvuoden aikana oli vain yhden kurssin verran.

Vuoden aikana opin paljon uusia teknisiä taitoja, mutta mikä tärkeintä, eteeni avautui uusi ajattelun rekisteri. Opin tunnistamaan oman ymmärryksen rajat ja samalla laajentamaan niitä. Teknologia ei enää näyttäytynyt valmiina työkaluna, vaan järjestelmänä, jonka logiikkaa voi ja täytyy ymmärtää. Tämä on journalismissa ratkaisevaa aikana, jolloin tekoäly, algoritmit ja datainfrastruktuurit ohjaavat sekä julkista keskustelua että päätöksentekoa. Kyse ei ole vain siitä, millaisia teknisiä työkaluja käytämme entistäkin paremman journalismin tekemiseen vaan myös siitä, miten hyvin ymmärrämme, miten käyttämämme teknologiat pohjimmiltaan toimivat.

Erilaisista tekoälyä hyödyntävistä ratkaisuista tulee olemaan valtavaa hyötyä journalistisen tekemisen kaikissa vaiheissa tiedonhankinnasta julkaisukanavien toimintaan, mutta voiko toimittaja todella kantaa journalistista vastuuta prosessista, jos hän ei syvästi ymmärrä käyttämiensä työkalujen toimintaperiaatteita? Ja toisaalta, toimittaja ei ole ohjelmoinnin ammattilainen, eli miten syvää ymmärrystä on kohtuullista vaatia? Samaan aikaan on selvää, että ihmiset, jotka ovat vastuussa uusien teknologioiden käytöstä journalistisissa prosesseissa, ovat teknisen toimivuuden ohella myös journalistisessa vastuussa siitä, miten heidän luomansa työkalut toimivat.

Kaiken tämän pitkälle menevän pohdinnan ohella opiskelin koodausta erittäin perinteisin metodein. Syyslukukauden peruskursseilla tekoälyn käyttö oli kielletty. Jouduimme opiskelemaan ohjelmoinnin käsityötä rivi riviltä ja rakentamaan ymmärrystä ilman oikopolkuja. Tämä oli ajoittain turhauttavaa, mutta juuri siksi antoisaa. Oli pakko oppia hahmottamaan, miten tekniset työkalut todella toimivat, ja missä niiden rajat kulkevat.

Opintojen edetessä saimme alkaa koodata yhdessä tekoälyapureiden kanssa. Tämän ansiosta pääsimme vuodessa nollasta huomattavan monimutkaisiin teknisiin toteutuksiin. Tässä on myös koodaamisen tulevaisuus: perusymmärrys koodista auttaa visioimaan mahdollisuuksia, mutta on vain järkevää buustata omia taitoja tekoälytyökalujen avulla. Tämä mahdollistaa myös sen, että toimittajat voivat itse luoda paljon monimutkaisempia toteutuksia, kuin mihin omat tekniset taidot ilman tekoälyn apua riittäisivät. Siitä huolimatta aina kun koodaamista käyttää osana journalismia, on erittäin tärkeää, että toimittaja itse ymmärtää mitä on laittanut tekoälyn tekemään.

Journalistista harkintaa ei koskaan voi ulkoistaa koneelle. Vertaisin tätä siihen, että jos käytät tekoälyä apuna kääntämään kieltä, jota osaat edes jotenkuten, voit vielä ottaa vastuuta käännöksestä. Mutta jos laitat koneen kääntämään tekstisi kielelle, jonka kirjainjärjestelmäkin on sinulle vieras, et todellisuudessa tiedä mitä olet tekemässä. Jos ymmärrät teoriassa, mitä koodisi tekee ja mistä sen elementit koostuvat, on mahdollista luottaa tekoälyn tekemään

koodiin, vaikka et olisi osannut rakentaa ohjelmoinnin käytännön toteutusta ilman tekoälytyökalun apua. Mutta jos olet aivan pihalla siitä, mitä tekoäly sinulle loi, voitko millään tavalla käyttää sitä hyödyksi sisällöissä, joista olet journalistisessa vastuussa?

DATAKURSSIT

Ohjelmoinnin perusteet (Foundation of Computing)

Python-ohjelmointikieli opetettiin datajournalismin opiskelijoille kirjaimellisesti nollasta. Ensimmäiset viikot tuntuivat enemmän matematiikan tai uuden kielen peruskurssilta kuin journalismin opinnoilta. Kotitehtäviä tehtiin tuntikausia, ja niiden yhteys journalismiin ei alkuvaiheessa ollut ilmeinen.

Vähitellen kurssi alkoi kytkeytyä journalistiseen työskentelyyn. Siirryimme web scrapingiin, avoimien rajapintojen hyödyntämiseen ja data-analyysiin. Opin hakemaan tietoa internetistä, käsittelemään suuria aineistoja ja tunnistamaan datasta poikkeamia ja ilmiöitä. Se, mikä aluksi tuntui abstraktilta, muuttui konkreettiseksi työkaluksi.

Kurssin vaativuutta ja perinteisiä metodeja kuvaa loppukoe, joka suoritettiin kirjoittamalla koodia käsin paperille. Se pakotti sisäistämään logiikan, ei vain copy-pastaamaan oikeita komentoja. Samalla ymmärsin aivan uudella tavalla, mitä tietokone tekee, ja miksi. Vaikka olen käyttänyt tietokoneita läpi elämäni, tajusin monta niiden perustavanlaatuisen toimintaan liittyvää asiaa täysin uudella syvyydellä. Jo tämä oli huikealla tavalla avartava kokemus.

Data ja tietokannat (Data and Databases)

Tämä kurssi kulki rinnakkain ohjelmoinnin perusteiden kanssa ja syvensi ymmärrystä datan rakenteesta. Opettelimme mm. SQL-kyselyitä, tietokantojen rakentamista ja säännöllisiä lausekkeita. Myös tällä kurssilla isojen kielimallien käyttäminen apuna oli kielletty, mikä pakotti ratkaisemaan ongelmat itse juuria myöten. Kotitehtävien äärellä oli välillä turhautunut olo. Tilanne oli tismalleen sama kuin se, jossa lapset pakotetaan laskemaan päässä ennen kuin he saavat käyttöönsä laskimen. Tietenkään jatkossa kukaan ei ajattele, että kaikki pitäisi tehdä vaikeimman kautta, mutta perusteet on maltettava opetella kunnolla ennen kuin niitä voi alkaa soveltaa.

Uusien taitojen soveltamisen tueksi kurssi käsitteli dataa ja tietokantoja myös filosofisesta tulokulmasta. Mitä tieto on? Pohdimme myös syvällisesti sitä, miten monimutkaisia tietokantarakenteita voi visualisoida ja hahmottaa konseptuaalisesti.

Kurssi meni nopeasti hyvin pitkälle perusteista. Oli hetkiä, jolloin en ollut varma, pysynkö mukana. Turhautumista aiheutti etenkin se, että kykyäni dataan liittyvään teoreettiseen pohdintaan oli valovuosia edellä varsinaisia koodaustaitoja. Mutta juuri tämän turhautumisen äärellä vietetyt hetket osoittautuivat ratkaiseviksi. Opin, että tekninen osaaminen ei ole vain syntaksin hallintaa, vaan ennen kaikkea kykyä muotoilla kysymys oikein. Miten data on

rakennettu? Mitä haluan todella tietää? Mitkä ovat kunkin tietokannan muodostaman “datan universumin” rajat, ja mitä niiden puitteissa voi ja ei voi tehdä? Kurssi oli oman ajatteluni kannalta käännekohta. Se todella muutti tapani lähestyä ongelmia ja hahmottaa tietokantoja.

Datastudio

Läpi kevätlukukauden kestänyt datastudio oli koko maisteriohjelman työläin kurssi. Kahden viikon sykleissä toteutimme kokonaisia juttuja ideasta julkaisuun. Prosessi sisälsi aivan kaiken: ideoinnin, datan keräämisen, aineiston siivoamisen, data-analyysin, datan visualisoinnin, haastatteluiden tekemisen, kuvien ottamisen tai etsinnän, jutun tekstin kirjoittamisen sekä verkkosivun rakentamisen nollasta toimivaksi kokonaisuudeksi. Toki on myönnettävä, että kurssin ensimmäinen tehtävä, jossa itse toteutin kaikki edellä listatut työvaiheet, oli todella yksinkertainen. Mutta kevään edetessä taidot ja vaatimustaso kasvoivat, ja viimeiset kurssityönä tehnyt jutut todella olisivat olleet julkaisukelpoisia. Samalla olin oppinut hämmentävän määrän uusia taitoja.

Työmäärä oli ajoittain äärimmäinen. Samanaikaisesti käynnissä oli useita muitakin kursseja, ja jokainen datastudion projekti vaati kymmenien tuntien työpanoksen. Ensin siksi, että pienenkin asian aikaansaaminen vaati epäonnistumisia alleen, myöhemmin siksi, että taitojen kehittyessä sisällöllinen vaatimustaso kasvoi. Juuri tämä kurssi opetti eniten siitä, mitä kaikkea datajournalismi voi käytännössä olla ja millaista osaamista ja resursseja sen tekeminen vaatii.

Kurssi kirkasti minulle eron ns. data-driven- ja data-decorated-journalismin välillä. Data ei ole tekstin ympärille lisätty grafiikka, vaan koko juttuprosessia määrittävä ajuri, joka vaikuttaa jutun pääkysymykseen ja näkökulmaan.

Teknisesti opimme rakentamaan verkkosivuja alusta alkaen HTML:n ja CSS:n avulla ja hostaamaan niitä GitHubin kautta. Scrollytelling-rakenteiden opettelu avasi minulle uusia tapoja yhdistää data-analyysia ja tarinankerrontaa. Ymmärsin, miten visuaalinen järjestys ohjaa tulkintaa ja miten suuri journalistinen vastuu liittyy myös siihen, miten dataa visualisoidaan. Opin myös, miten yleisön huomiota ohjataan silloin, kun hän viettää aikaa interaktiivisten verkkototeutusten äärellä.

Algorithms

Tämä kevätlukukauden kurssi oli koko ohjelman vaativin. Opettelimme kokonaan uuden ohjelmointikielen, R, joka on tilastolliseen analyysiin Pythonia paremmin soveltuva. Kurssi ei kuitenkaan ollut ensisijaisesti koodauskurssi, vaan syväsukellus tilastolliseen ajatteluun.

Opettelimme regressioanalyysin perusteet, mallintamisen logiikan ja sen, miten suurista aineistoista voidaan tunnistaa trendejä, poikkeamia ja ilmiöitä. Lisäksi perehdyimme koneoppimisen perusteisiin tilastotieteen näkökulmasta. Kurssi oli älyllisesti vaativa, mutta samalla yksi koko vuoden suurimpia oivalluksia tarjoavista kokemuksista.

Yksi kurssin keskeisistä teemoista oli eri tietokantojen yhdistäminen ja niiden välisten yhteyksien systemaattinen etsiminen. Harjoitustyössä yhdistin New Yorkin koirarekisteröintidataa väestölaskennan (Census) aineistoihin ja etsin regressioanalyysin avulla ilmiöitä, trendejä ja poikkeamia eri kaupunginosien välillä. Kyse ei ollut lemmikeistä sinänsä, vaan metodista: miten yhdistämällä kaksi näennäisesti erillistä aineistoa voidaan löytää tarinoita, joita ei yksittäisestä tietokannasta olisi koskaan havaittu.

Vakavampana esimerkkinä kurssilla käytiin yksityiskohtaisesti läpi tutkivaa journalismia, jossa vastaavaa menetelmää oli käytetty paljastamaan kouluja, joissa opettajat olivat systemaattisesti manipuloineet oppilaiden tasokokeiden tuloksia. Regressiomallit paljastivat tilastollisesti epätodennäköisiä tulosharppauksia, jotka eivät selittyneet oppilaiden taustatekijöillä. Menetelmä ei todistanut vilppiä, mutta se osoitti, mistä sitä kannatti etsiä. Data-analyysin avulla löydettiin siis painava syy jatkaa jutun tekoa perinteisemmillä journalismin menetelmillä.

Tämä ajattelutapa muutti tapani nähdä tietokantojen tarjoamat mahdollisuudet. Regressioanalyysi ei ole vain tekninen työkalu, vaan journalistinen kompassi: se auttaa tunnistamaan, missä todellisuus poikkeaa odotetusta. Sama metodi soveltuu yhtä lailla koulutuspolitiikkaan, julkisen sektorin päätöksentekoon, terveydenhuoltoon, talouteen tai vaikkapa asumisen eriytymiseen.

Kurssi konkretisoi, että laajoista datamassoista ei synny journalismia pelkällä tarkastelulla. Tarvitaan malli, jonka avulla voidaan erottaa olennainen kohinasta. Regressioanalyysin ja tilastollisen ajattelun ymmärtäminen antaa toimittajalle mahdollisuuden kysyä tarkempia kysymyksiä – ja löytää ilmiöitä, joita muuten ei osaisi edes etsiä. Lopulta myös aluksi hupailuna alkanut koirien rekisteröintitietojen yhdistäminen väestötietodataan vie aidosti kiinnostavien yhteiskunnallisten aiheiden äärelle, kuten pohtimaan sitä, millä tavalla alueelle rekisteröidyt koirat ennakoivat kiihtyvää gentrifikaatiota.

Kirjoittaminen datan kanssa (Writing with Data)

Kesällä järjestetty kurssi oli dataopinnoista teknisesti kevyin ja keskittyi siihen, miten data-analyysi muutetaan täsmälliseksi tekstiksi. Fokuksessa oli erityisesti talousjournalismi, kuten osavuositilauksien analysointi sekä oikeuden päätösten tarjoama data.

Kurssi keskittyi ennen kaikkea siihen, miten paljon numeroita sisältävät aineistot kääntyvät aidosti kiinnostaviksi jutuiksi. Kävimme myös läpi ison määrän amerikkalaisia julkisia tietokantoja, joista on hyötyä uutistyydyssä, mm. New Yorkin kaupungin tarjoamaa julkista dataa laaja-alaisesti ja liittovaltiotasolla esim. liikenneonnettomuuksiin liittyvää dataa. Ajatus oli siis tarjota hyvät edellytykset löytää juttuaiheita julkisesta datasta (jota USA:ssa on tarjolla valtavasti) ja pitää huolta, että opiskelijat osaavat muuttaa numerot vetäväksi tekstiksi.

Interaktiiviset grafiikat (Interactives – JavaScript)

Kesälukukauden interaktiivisten grafiikoiden kurssi loi pohjaa JavaScript-osaamiselle. Kurssi oli todella käytännönläheinen ja keskittyi siihen, miten interaktiivisia visualisointeja rakennetaan

käytännössä. Kävimme myös läpi interaktiivisiin toteutuksiin liittyvää journalistista valintaa: minne yleisön huomio kohdistetaan. Miten toteutukset rakennetaan niin, että toiminnallisuudelle on journalistinen peruste, eikä se ole vain "kiva lisäelementti".

Ymmärsin paremmin, miten visuaalinen rakenne ohjaa tulkintaa. Se, mitä näytetään ensin, mitä piilotetaan ja miten käyttäjä saa liikkua aineistossa, on journalistinen valinta. Samaan aikaan tajusin myös sen, miten paljon vaativammaksi teknisen toteutuksen luominen muuttuu, kun siihen lisätään pientäkin interaktiivisuutta. Onneksi tässä vaiheessa tekoälytyökalujen käyttö koodaamisen apuna ei ollut ainoastaan sallittua, vaan osa sitä miten asia opetettiin. En todellakaan osaisi rakentaa interaktiivisia verkkosivuja ilman tekoälytyökalujen apua.

JOURNALISTISTA OSAAMISTA SYVENTÄVÄT KURSSIT

Reporting 1 ja 2

Reporting 1 ja 2 olivat journalismin peruskursseja, jotka olivat ensisijaisesti suunnattu alan vaihtajille. Kokeneelle toimittajalle ne eivät tarjonneet teknisesti täysin uusia taitoja, mutta suomalaiselle ne tarjosivat jotakin muuta: näkymän siihen, miten journalismin perusasiat tehdään ja opetetaan Yhdysvalloissa.

Reporting 1 keskittyi paikallisjournalismiin New Yorkissa. Kurssi pakotti rakentamaan lähdeverkostoa nollasta kaupungissa, jossa en tuntenut ketään. Teimme juttuja kaupunginosien asukkaista, yhteisöistä ja paikallisista instituutioista. Se oli konkreettinen muistutus siitä, että vaikka jotkut journalistiset periaatteet ovat koko kansainvälisen toimittajayhteisön hyväksymiä, niiden käytännön sovellus on syvästi kontekstisidonnaista. Jouduin opettelemaan paitsi sen, missä menevät uutiskriteerit uudessa ympäristössä, myös sen miten asiat toimivat amerikkalaisessa rakenteessa, jossa valtaa käytetään monella eri hallinnon tasolla.

Reporting 2 yhdisti datajournalismia ja tutkivan työotteen. Kurssilla korostettiin systemaattista ennakkotyötä: ennen ensimmäistäkään haastattelua tuli kartoittaa julkiset tietokannat, analysoida saatavilla oleva data ja rakentaa hypoteeseja niiden pohjalta. Kurssin aikana kehitin useita pitkälle vietyjä juttuaihioita. Yksi keskittyi New Yorkin julkisen asumisen (NYCHA) rakennuskannan kuntoon ja siihen, miten korjausvelka jakautuu eri alueiden välillä. Toinen juttuhankkeeni tarkasteli julkisen sektorin tekoälysovellusten käyttöön liittyviä eettisiä kysymyksiä ja päätöksenteon läpinäkyvyyttä. Kolmas seurasi elektroniikkajätteen reittiä Yhdysvalloista Ghanaan ja pohti vastuukysymyksiä globaalissa jäteketjussa.

Vaikka ideat eivät edenneet valmiiksi julkaisuiksi, prosessi pakotti testaamaan omia oletuksia dataa vasten. Opin myös paljon uutta juttuideoiden pitchaus- ja "pre-reporting"-työvaiheista. Suomalaisissa toimituksissa juttuideoiden esittely on usein suhteellisen epäformaalia, eikä kukaan odota, että aiheen esiselvittelyä olisi viety valtavan pitkälle, ennen kun juttuidea otetaan puheeksi ensimmäisen kerran. Kävi ilmi, että prosessit isoissa amerikkalaisissa toimituksissa ovat erilaisia, ja sain ymmärtää että toimituksen sisäinen kilpailu siitä, kuka saa tehdä ja mitä,

on huomattavasti tiukempaa kuin Suomessa. Tai ainakin tähän CJS opiskelijoitaan haluaa valmentaa.

Informaatio sodan käsittely journalismissa (Information warfare reporting)

Tämä kevätlukukauden kurssi oli ainoa, jonka olin itse valinnut. Se käsitteli informaatiovaikuttamista ja sen käsittelyä journalismissa laaja-alaisesti: valtiollisista operaatioista ja trollitehtaista kaupallisiin someverkostoihin ja vaikuttajamarkkinointiin. Se ei tarkastellut ilmiötä vain turvallisuuspoliittisena kysymyksenä, vaan osana laajempaa digitaalista ekosysteemiä, jossa poliittinen, taloudellinen ja teknologinen valta kietoutuvat yhteen.

Kurssi ajoittui Trumpin toisen kauden alkuun, mikä teki ajankohtaisiin aiheisiin liittyvistä keskusteluista poikkeuksellisen kiinnostavia. Samaan aikaan tekoälyn kehitys oli todella kiinnostavassa ja kiihkeässä vaiheessa. Professori korosti moneen kertaan, että kun hän oli vuotta aiemmin vetänyt samaa kurssia, tekoälytyökalujen valmiudet olivat olleet merkittävästi rajallisemmat. Kurssilla syvennyimme laajojen kielimallien toimintaan ja niiden heikkouksiin. Mietimme, miten näitä työkaluja voi hyödyntää journalismin tekemiseen sekä miten niistä itsestään tehdään hyvää journalismia.

Kurssin päätyönä tein jutun, joka käsitteli suomalaisen median tapaa käsitellä Venäjän informaatiovaikuttamista. Tarkastelin sekä nykyhetkeä että lähihistoriaa ja analysoin mediakriittisestä näkökulmasta sitä, miten Suomessa puhutaan Venäjän info- ja hybridivaikuttamisesta.

Kurssi pakotti minut tarkastelemaan suomalaisen median suhdetta Suomeen kohdistuvaan informaatiovaikuttamiseen kansainvälisessä kontekstissa. Vertailu teki näkyväksi sen, että informaatiovaikuttaminen on vahvasti myös median itsereflektiokykyä koskeva kysymys: miten kirjoittaa ilmiöstä niin, ettei itse toimi sen välineenä? Samaan aikaan keskustelu tästä teemasta professoreiden kanssa oli silmiä avaavaa. Se, mikä minulle suomalaisena on itsestään selvää, saattoi avata usean tarkentavan kysymyksen ketjun. Yhdistelmä oli monella tapaa kiinnostava. Kun lähettelin haastattelupyyntöjä Suomeen, sain sovittua puhelun käytännössä kenen tahansa kanssa, puolustusvoimien johtoa myöten. Samaan aikaan merkittävää uraa Britanniassa ja Yhdysvalloissa tehneet opettajani olivat paitsi vaativia journalistisen tarkkuuden osalta, myös ymmärrettävistä syistä hyvin tietämättömiä siitä, miten suomalainen yhteiskunta toimii. Tämä johti moniin kiinnostaviin keskusteluihin.

Oman journalistisen ajatteluni kannalta tämä kurssi oli todella merkittävä. Se yhdisti uuden teknisen ymmärryksen poliittiseen analyysiin ja mediakritiikkiin. Ymmärsin aiempaa selkeämmin, että informaatiovaikuttamisen tutkiminen edellyttää sekä datalukutaitoa että kykyä analysoida median omia rakenteita. Kurssi avasi myös näkymän siihen, millaista erikoistunutta osaamista tämä aihealue tulevaisuudessa vaatii. Informaatiovaikuttamiseen perehtyneitä toimittajia tarvitaan yhä enemmän, sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

Mapping

Kesälukukauden karttakurssi oli syväsukellus siihen, mitä kaikkea kartat voivat antaa journalismille, niin tiedonhankinnassa kuin kerronnassa.

Tärkeä osa kurssia oli teknisten taitojen opetteleminen. Kävimme läpi mm. Googlen erilaisia karttatyökaluja, opettelimme QGIS-ohjelman käyttöä sekä karttojen visuaalista viimeistelyä Adobe Illustratorissa. Teknisten taitojen ohella mietimme karttoihin liittyvää journalistista valintaa, sitä miten muotoilla tietoa kartoiksi tavalla, joka on sekä mahdollisimman helppoa vastaanottaa että antaa asiasta mahdollisimman totuudenmukaisen kuvan. Kartat ovat vahva visuaalinen väline, jonka käyttöön liittyy paljon vastuuta.

Kurssin vetäjänä toimi eräänlaisen työelämäprofessorin roolissa The New York Timesissa journalistina ja visualistina työskentelevä Larry Buchanan, joka avasi meille sekä ajatusprosessia että teknistä toteutusta erilaisten NYT:n julkaisemien karttojen takana. Tämä oli todella avartavaa. Kurssin aikaan New Yorkissa käytiin pormestarivaalia, ja silmäni avautuivat sille miten monenlaisia karttavisualisointeja vaaliasetelmista voi tehdä. Kurssilla oli myös vahva luovan ajattelun laajentamiseen liittyvä taso, joka teki kurssista monella tapaa mielenkiintoisen.

Maisterityö

Maisterityöni käsitteli osana Trumpin isoa lakimuutosten kokonaisuutta (The One Big Beautiful Bill) tapahtuvia SNAP-ruoka-avustusjärjestelmään kohdistuvia liittovaltiotason muutoksia ja niiden vaikutuksia New Yorkissa. Tavoitteena oli yhdistää data-analyysi ja kenttäraportointi tavalla, joka tekee näkyväksi sekä rakenteelliset muutokset että niiden inhimilliset seuraukset.

Rahasta, menestyksestä ja glamourista tunnetun New Yorkin kaupungin kohdalla unohtuu usein se tosiasia, että tälläkin hetkellä lähes neljännes 8,5 miljoonan asukkaan kaupungin asukkaista elää köyhyysrajan alapuolella. Kun olin tehnyt vuoden journalismia kaupungissa, olin oppinut paljon siitä, millaisia sosiaaliturvan muotoja köyhyydessä eläville oli tarjolla, ja miten yhdessä maailman kalleimmista kaupungeista oli järjestetty mm. julkista asumista. Olen kiinnostunut niistä erilaisista kolmannen sektorin rakenteista, jotka tuottavat sellaisia palveluita, jotka Suomessa nähdään hyvinvointivaltion tehtäväksi. Suomesta käsin katsottuna kuva Amerikasta on usein yksitasoinen, ja etenkin New Yorkiin liittyy paljon stereotypioita ja fiktion luomia harhakuvia. Sukellus ruoka-apua tarvitsevien newyorkilaisten arkeen oli itselleni myös mahdollisuus laajentaa ymmärrystä siitä, miten saman kaupungin alueella ihmiset elävät hyvin monenlaisissa todellisuuksissa. Juttuprosessin aluksi tein muutamia vapaaehtoisvuoroja Columbian yliopiston lähellä sijaitsevassa yhteisökeittiössä, joka tarjoaa maksuttomia lounaita vähävaraisille. Nuo työvuorot vapaaehtoisena opettivat minulle paljon sekä köyhyydestä että ihmisten auttamisen halusta.

Arkisen havainnoinnin rinnalla kävin läpi erilaisia tietokantoja. Yhdistin SNAP Community Characteristics -aineiston, New York City Food Policyn tuottamat Emergency Food Supply Gap -aineistot sekä väestötiedot NTA-tasolla (Neighborhood Tabulation Area). Analyysit tein Pythonilla hyödyntäen erityisesti Pandas-kirjastoa ja yhdistin tulokset paikkatietoon kartoittaakseni alueellisia eroja. Tarkastelin muun muassa SNAP-osallistumisen kehitystä,

kotitalouksien tularakennetta sekä sitä, miten mahdolliset leikkaukset suhteutuisivat alueelliseen tarpeeseen.

Data-analyysin lisäksi tein paljon haastatteluja. Kesän aikana kiersin ruokajakelupisteitä New Yorkin kaikilla viidellä pääalueella – Queensissa, Bronxissa, Brooklynissa, Manhattanilla ja Staten Islandilla – ja tein haastatteluja ruoka-avun käyttäjien, vapaaehtoisten ja järjestöjen edustajien kanssa. Nämä haastattelut konkretisoivat sitä, mitä numerot näyttävät ihmisten arjessa.

Maisterityötäni ohjasi The New York Timesin Pulitzer-palkittu tutkiva toimittaja Steve Eder, jonka avulla projekti kasvoi laajaksi kokonaisuudeksi, jossa data ja niin sanottu “shoe leather reporting” täydensivät toisiaan. Data auttoi tunnistamaan, missä ongelmat todennäköisimmin kärjistyvät. Perinteinen repparointi puolestaan toi esiin ilmiön inhimillisen ulottuvuuden. Prosessi vahvisti ymmärrystäni siitä, että vaikuttavin datajournalismi syntyy, kun data-analyysi ja perinteiset journalismin keinot täydentävät toisiaan.

MUUT OPINNOT

Etiikan, lain, historian ja liiketoiminnan opinnot syvensivät ymmärrystäni yhdysvaltalaisesta mediakulttuurista tavalla, jota pelkkä käytännön raportointi ei olisi voinut tehdä.

Etiikan kurssi rakentui tapausanalyysien varaan. Kävimme yksityiskohtaisesti läpi kiistanalaisia journalistisia ratkaisuja ja pohdimme, missä kulkevat mm. yhteiskunnallisen merkittävyyden, yksityisyyden suojan ja vallan vahtikoiran roolin rajat. Kurssi teki näkyväksi sen, että vaikka jotkut journalistiset periaatteet ovat koko kansainvälisen toimittajayhteisön jakamia, niiden tulkinta on kulttuurisidonnaista. Erot suomalaisen ja yhdysvaltalaisen mediakulttuurin välillä tulivat konkreettisiksi.

Journalistille olennaista lainsäädäntöä käsittelevä kurssi puolestaan avasi sananvapauden juridista kontekstia Yhdysvalloissa. Kävimme läpi liittovaltion ja osavaltioiden lainsäädäntöä sekä keskeisiä oikeustapauksia, jotka määrittävät median toimintavapautta. Yhdysvalloissa First Amendment antaa medialle laajan suojan, mutta samalla oikeudellinen vastuu journalismissa rakentuu eri tavalla kuin Suomessa. Ymmärsin, kuinka syvästi oikeuskäytäntö muokkaa journalistista kulttuuria ja toimituksellista riskinarviointia. Sekä sitä, millaisia juridisia riskejä toimitukset uskaltavat ottaa maassa, jossa oikeusprosessit ovat todella kalliita.

Journalismin historian kurssi tarjosi laajan katsauksen Yhdysvaltojen mediahistoriaan painokoneen aikakaudesta sosiaalisen median murrokseen. Se auttoi hahmottamaan, että myöskään nyt käynnissä oleva tekoälymurros ei ole poikkeus vaan osa pitkää jatkumoa, jossa teknologinen kehitys on toistuvasti muuttanut median valtasuhteita, ansaintalogiikkaa ja journalismin tekemisen tapoja.

Median liiketoimintaa käsittelevä kurssi puolestaan tarkasteli median taloudellista kestävyyttä. Yhdysvalloissa kilpailu on äärimmäisen kovaa, ja journalismin liiketoimintamallit vaihtelevat

isoista mediataloista pieniin startup-yrityksiin ja yksittäisten toimittajien tilauspohjaisiin uutiskirjeisiin. Kurssi konkretisoi, että journalistinen laatu ei yksin riitä, sen rinnalle tarvitaan kestävä taloudellinen rakenne.

Journalism Now -iltaluentosarja kokosi yhteen alan keskeisiä nimiä ja ajankohtaisia keskusteluja. Se teki näkyväksi sen tason, jota Columbia Journalism School pitää esikuvallisena: kunnianhimoista, perusteellista ja yhteiskunnallisesti merkittävää journalismia.

OPINTOJEN KESKEINEN ANTI JA ELÄMÄ NEW YORKISSA

Varsinaisten dataopintojen puolesta vuoden keskeisin oivallus liittyy eroon data-driven- ja data-decorated-journalismin välillä. Vuoden aikana ajattelin moneen kertaan, että vaikuttavinta journalismia syntyisi, jos saisi kasaan tiimin, jossa toimittajat, koodarit ja tilastotieteilijät yhdistävät osaamisensa. Kaikkien näiden näkökulmien tuominen yhteen voisi luoda todella vaikuttavan tavan ymmärtää yhteiskunnallisia muutoksia ja vallankäytön rakenteita. Tekninen osaamiseni syveni vuoden aikana merkittävästi, mutta vielä tärkeämpää oli ajattelutavan muutos. Samalla ammatti-identiteettini vahvistui kansainvälisessä viitekehyksessä.

Columbia Journalism Schoolin opiskelijayhteisö oli poikkeuksellisen kansainvälinen ja kunnianhimoinen. Kaupungin kiertäminen, erilaisten alueiden arjen, eriarvoisuuden ja yhteisöllisyyden näkeminen, sai ajattelemaan monesta eri näkökulmasta sitä, miten vahvasti maan politiikka, talous ja historia muovaavat ihmisten elämää. Vertailu suomalaiseen järjestelmään toi eteen jatkuvasti kiinnostavia havaintoja ja kysymyksiä. Yhdysvallat ja Suomi eroavat toisistaan merkittävästi lähes kaikessa. Juuri tämä vertailu auttoi näkemään molempien maiden vahvuuksia ja heikkouksia aiempaa kirkkaammin.

Saavuini Yhdysvaltoihin keskelle presidentinvaalikampanjaa. Seurasin kampanjatilaisuuksia, vaalipäivää ja tulosillan reaktioita sekä Trumpin toisen kauden alkua. Samalla New Yorkin pormestarivaali konkretisoi paikallispolitiikan dynamiikkaa. Myös Columbian yliopisto joutui poliittisten jännitteiden keskelle, ja näin läheltä, miten akateeminen yhteisö reagoi hallinnon toimiin ja julkiseen paineeseen. Mikä on yliopiston rooli, kun paineisessa poliittisessä tilanteessa käydään keskustelua vallasta, sananvapaudesta ja instituutioiden roolista?

Myös journalismissa monta eri todellisuutta on totta samaan aikaan ja elää simultaanisti. Juuri nyt USA:ssa syntyy maailman korkeatasoisinta tutkivaa journalismia, samaan aikaan alueellisen median rapautuminen synnyttää isoja uutiserämyksiä, joiden asukkaat vieraantuvat journalismista täysin. Journalistisen median polarisaatio ja taloudelliset ongelmat ovat todellisia, mutta niin on myös suuri kunnianhimo ja uusien journalististen innovaatioiden syntyminen.

Tämä kokonaisuus – tekninen koulutus, rakenteellinen ajattelu, kansainvälinen vertailu ja Yhdysvaltojen poliittisen hetken seuraaminen sisältäpäin – on muuttanut tapaani nähdä sekä

journalismin että oman roolini siinä. Vuosi ei ollut vain opintokokonaisuus, vaan siirtymävaihe, jossa ymmärrykseni syveni ja ammatillinen suuntani kirkastui.

MEDIA

Vuoteni stipendiaattina kiinnosti myös muuta mediaa. Tässä juttuja, joissa Helsingin Sanomain Säätiö mainitaan:

Anna: Rosa Kettumäki jättää tv-ruudun toteuttaakseen unelmansa: ”Olen hyppäämässä kohti tuntematonta”

<https://anna.fi/ihmiset/rosa-kettumaki-jattaa-tv-ruudun>

Seura: Rosa Kettumäki muutti New Yorkiin aikana, jolloin pohjustettiin Amerikan tulevaisuuden suuntaa – Toimittajan työroolista on vaikea päästää irti

<https://seura.fi/viihde/julkikset/rosa-kettumaki/>

Ilta-Sanomat: Tähtitoimittaja

<https://www.is.fi/viihde/art-2000011638347.html>

,

LOPUKSI

Jos olen joskus epäroinyt uravalintaani, tämä vuosi viimeistään vahvisti sen, että journalismi on minulle paitsi ammatti myös elämäntehtävä. Vuosi nosti sekä ammatillista osaamistani että ammatti-identiteettiäni aivan uudelle tasolle.

Ymmärrän entistä kirkkaammin, että juuri nyt elämme aikaa, jossa demokratian tila heikkenee eri puolilla maailmaa. Ja ilman korkeatasoista riippumatonta journalismia ei ole toimivaa demokratiaa. Laadukkaan journalismin tekeminen ja journalismin työtapojen kehittäminen entistä vaikututtavammalle tasolle on demokratian tulevaisuuden takia ratkaisevan tärkeää.

Juuri tämän takia olen yhä vahvemmin sitä mieltä, että haluan käyttää työurani siihen, että teen mahdollisimman hyvää journalismia ja annan kaikkeni sille, että ala kehittyy eteenpäin.

Olen Helsingin Sanomain Säätiölle syvästi kiitollinen siitä, että säätiön stipendin mahdollisti kaiken tämän.